

УДК 378.4:378.091

Тютюнник Анастасія Володимирівнаметодист науково-дослідної лабораторії інформатизації освіти
Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна
*a.tiutiunnyk@kubg.edu.ua***Грицеляк Богдан Ігорович**заступник завідувача науково-дослідної лабораторії інформатизації освіти
Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна
b.hrytseliak@kubg.edu.ua

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ І ПОКАЗНИКИ ВЕБОМЕТРИЧНОГО РЕЙТИНГУ УНІВЕРСИТЕТІВ СВІТУ

Анотація. Одним із головних напрямів діяльності вищого навчального закладу є використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. У цій статті представлені загальні відомості про міжнародний рейтинг оцінки веб-діяльності університетів — Webometrics ranking of world's universities. Здійснено детальний огляд критеріїв оцінювання рейтингу наукової активності вищих навчальних закладів в Інтернет-середовищі Webometrics. Проведено аналіз місця Київського університету імені Бориса Грінченка в вебOMETРИЧНОМУ РЕЙТИНГУ університетів України і світу. Наведено рекомендації щодо підвищення рейтингу вищого навчального закладу у веб-середовищі.

Ключові слова: Webometrics; рейтинг ВНЗ; вебOMETРИЧНИЙ РЕЙТИНГ; веб-середовище; сайти ВНЗ; КУБГ.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Розвиток будь-якої держави найчастіше визначається рівнем інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освіті. Тому питання інформатизації надзвичайно важливе для кожного навчального закладу. Воно є невід'ємною складовою будь-якого суспільства, яке відображує основні тенденції розвитку світових процесів глобалізації. Також є інформаційно-комунікаційною основою для підвищення рівня освіти, всебічного розвитку особистості й соціально-економічних систем суспільства.

Ступінь інтеграції будь-якого навчального чи наукового закладу в Інтернет-простір можна оцінити за допомогою Webometrics ranking of world's universities [1]. Є багато інших рейтингів оцінки діяльності закладів (напр. Academic Ranking of World Universities (Shanghai Jiao Tong University) [2]), але вони не фокусуються на Web-діяльності вищих навчальних закладів.

Враховуючи тенденції розвитку ІКТ й Інтернет-технологій виникає необхідність підтримувати працездатність порталу і його рейтинг серед інших вищих навчальних закладів (ВНЗ).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У час інформаційних технологій постійно зростають вимоги щодо підвищення якості, продуктивності та результативності створених порталів університетів, бо вони є обличчям будь-якого ВНЗ. Аналіз останніх досліджень і публікацій [3–8] показав, що в Україні вивченням Webometrics ranking of world's universities займаються Д. В. Соловяненко, В. М. Франчук, М. Ю. Ільченко, О. П. Цурін, Н. О. Цуріна, які надали рекомендації, як підвищити міжнародний рейтинг вищих навчальних закладів у Webometrics за допомогою збільшення цитованості наукових публікацій співробітників у базі даних SciVerse Scopus [6] й основним правилом: «Якщо Ви вважаєте, що отримали не гідне

для Вас місце, то змініть мережну політику» [8]. Як показує світовий досвід використання ІКТ, електронні системи на основі Інтернет-технологій можуть використовуватися в усіх напрямках діяльності ВНЗ [7].

Метою статті є розгляд поняття вебметричного рейтингу, уточнення його критеріїв, основних підходів щодо оцінювання порталів ВНЗ і надання рекомендацій щодо підвищення місця порталу в Інтернет-просторі.

2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідження проводилося в межах розробки науково-дослідною лабораторією інформатизації освіти Київського університету імені Бориса Грінченка вебметричного рейтингу підрозділів університету й упровадження його у навчальний процес вищого навчального закладу. Під час дослідження використовувались такі методи: аналіз теоретичних і спеціалізованих Інтернет-ресурсів, основних характеристик онлайн-ресурсів і сервісів, що дозволяють збирати й опрацювати статистичні відомості, які надаються Google Scholar, Google Analytics, Scopus та ін.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

3.1. Основні відомості про вебметричний рейтинг університетів світу

Вебметричний рейтинг університетів світу (англ. Webometrics ranking of world's universities) — це рейтингова система для університетів світу на основі зведеного показника, який враховує як обсяг веб-вмісту (кількість веб-сторінок і файлів), їх наочність, а також вплив цих веб-публікацій за кількістю вхідних посилань на зовнішні ресурси, з яких вони отримані. Рейтинг публікується лабораторією кіберметрики («Cybermetrics Lab») — науково-дослідною групою Національної дослідницької ради Іспанії («Spanish National Research Council», CSIC), яка розташована в Мадриді [1].

Метою рейтингу є підвищення наявності порталів академічних і науково-дослідних установ в Інтернет-просторі, а також сприяти відкритому доступу публікації їхніх наукових результатів. Рейтинг почав публікуватися в 2004 році й оновлюється щороку в січні і липні. На сьогоднішній день аналізуються понад 20 000 вищих навчальних закладів і визначається їхнє місце відповідно до ступеня представлення своєї діяльності в Інтернеті, за допомогою власної методології оцінки. Можна критикувати цю методологію, але всі провідні ВНЗ світу знаходяться попереду.

Лабораторія кіберметрики використовує кількісні методи і показники, які допомагають оцінити наукову діяльність у веб-середовищі України і світу.

Методологію здійснення рейтингу розроблено за методикою, яка базується на Берлінських принципах визначення рейтингу вищих навчальних закладів (*Berlin Principles on Ranking of Higher Education Institutions*), які розробило ЮНЕСКО.

Webometrics є рейтинговою системою, яка заснована на університетській веб-присутності, видимості і доступу в мережу Інтернет. Центральною гіпотезою цього підходу є те, що веб-присутність є надійним індикатором глобальної продуктивності і престижу університетів. Це є непрямим способом вимірювання всіх місій університету (навчання, дослідження, передавання). Веб-технології є одними з найважливіших інструментів для наукового спілкування, але ці показники ще дуже рідко використовуються для оцінки науково-дослідної й академічної успішності університетів. Найчастіше вебметричні показники наводяться, щоб показати прихильність установ для веб-публікацій.

Кращі університети світу публікують мільйони сторінок наукових видань, які розроблені десятками відділів і служб, сотнями наукових колективів і тисячами вчених.

Постійна присутність в Інтернеті чітко інформується найрізноманітнішими факторами про глобальні якості вишу:

- широку доступність комп'ютерних ресурсів;
- глобальну інтернет-грамотність;
- політику просування демократії і свободи слова;
- конкуренцію за міжнародну видимість;
- підтримку відкритого доступу ініціатив.

Первісною метою рейтингу було залучення дослідників і науковців до веб-публікацій. Підтримка відкритого доступу, електронного доступу до наукових публікацій та інших навчальних матеріалів є основною метою лабораторії кіберметрики. Однак веб-показники є також дуже корисними в цілях рейтингу, оскільки вони не ґрунтуються на кількості відвідувань сторінки або її дизайні, а на світовій продуктивності і видимості університетів [3].

Рейтинг охоплює не тільки формальні (електронні журнали, сховища), а й неофіційні наукові комунікації. Веб-публікації набагато дешевші, ніж друковані видання, але вони так само підтримують високі стандарти якості з огляду експертів. За допомогою Інтернету можна досягти набагато більшої потенційної аудиторії, надаючи доступ до наукових знань дослідникам й установам, розташованим у країнах, що розвиваються, а також третім особам, які зацікавлені у співтоваристві.

У рейтингу Webometrics враховується більше показників і видів діяльності ніж у інших подібних рейтингах, бо він не зосереджений тільки на результатах досліджень. Він також враховує інші критерії, які можуть краще відображати глобальні якості вченого і науково-дослідних інститутів у всьому світі. Основні показники вебметричного рейтингу висвітлені на порталі Київського університету імені Бориса Грінченка (табл. 1) [4].

Таблиця 1

Основні критерії вебметричного рейтингу

	Індикатор		Зміст	Джерела	Частка
Видимість (Visibility), 50%	Вплив (Impact)	Зворотні посилання	Кількість зовнішніх посилань	Majestic SEO, Yahoo Site Explorer, Google (Page Rang, Webmaster Tools), Yandex	50 %
		Домени	Кількість доменів, з яких здійснюються зворотні посилання.		
Активність (Activity), 50%	Присутність (Presence)	Розмір (Size, web-page)	Кількість сторінок, яку надають пошукові ресурси	Google, Yahoo, Live Search, Exealed	20 %
	Відкритість (Openness)	Мультимедійні файли (Rich Files)	Обсяг присутніх на сайті університету різних форматів файлів: Adobe Acrobat (.pdf), Adobe PostScript (.ps), Microsoft Word (.doc) та Microsoft	Google Scholar, Google Books, Yahoo, Bing,	15 %

			Powerpoint (.ppt). Зазвичай ці формати автори використовують для написання і публікації своїх робіт. Присутність великої кількості документів у таких форматах на порталі університету свідчить про те, що там зберігаються не тільки адміністративні матеріали, але й наукові публікації	Exealed	
	Висока якість (Excellence)	Академія (Scholar)	Google Академія надає інформацію про кількість наукових матеріалів та їхню цитованість для кожного академічного домену. Враховують публікації, звіти та інші академічні матеріали за 5 років	SCImago SIR	15 %
			Кількість сторінок на Scimago.		

Одиницею його аналізу є інституційний домен (частина простору ієрархічних імен мережі веб-середовища, що обслуговується групою серверів доменних імен (DNS-серверів), які централізовано адмініструються). До рейтингу не включають інституції, які не мають власного незалежного веб-домену.

Спочатку аналізують лінки, враховуючи кількість сторінок вебсайту (розмір) і кількість зовнішніх лінків, які містять посилання на цей вебсайт (видимість) у співвідношенні 1:1 (розмір до видимості). Це співвідношення використовують для визначення місця порталу, додаючи до компонента «розмір» ще два параметри — кількість документів і кількість публікацій. Кількість документів вимірюють кількістю цінних файлів у веб-домени університету, а кількість публікацій пошуком у базі даних Google Академія [3].

Дані по кожному критерію збираються одночасно протягом одного тижня, двома послідовними циклами (раундами), наразі з двох відбирається вищий результат. Результати по кожному критерію визначаються так: найвищі значення по кожній пошуковій системі прирівнюються до 1, після чого кожен ВНЗ впорядковується за сумою наведених значень. Усі чотири критерії підсумовуються з урахуванням вагових коефіцієнтів:

$$Q = 4V + 2S + 1R + 1Sc, \quad (1)$$

де V — видимість (visibility), S — розмір (size), R — мультимедійні файли (rich files), Sc — академія (scholar).

3.2. Аналіз місця Київського університету імені Бориса Грінченка в вебметричному рейтингу університетів світу

Згідно даних порталу лабораторії кіберметрики станом на січень (рис. 1) і липень 2013 року (рис. 2), до вебметричного рейтингу університетів світу ввійшли такі ВНЗ України [5]. За поданими даними можна побачити позицію ВНЗ у світовому рейтингу й конкретні цифрові коефіцієнти кожного університету за вищезазначеними критеріями.

ranking	World Rank ▲	University	Det.	Presence Rank*	Impact Rank*	Openness Rank*	Excellence Rank*
1	510	National Technical University of Ukraine Kyiv (Kiev) Polytechnic Institute	▶	836	221	88	2391
2	704	National Taras Shevchenko University of Kyiv (Kiev)	▶	377	1022	620	1425
3	1116	Donetsk National Technical University	▶	1653	1212	246	2871
4	1138	Kharkov National University VN Karazin	▶	1955	2263	234	1701
5	1242	Lviv Polytechnic National University	▶	1091	1576	278	3147
6	1547	Sumy State University	▶	730	3261	202	3311
20	2528	East Ukrainian National University	▶	2900	3168	696	5203
21	2671	Kharkov National Academy of Municipal Economy	▶	1667	6934	35	5203
22	2686	Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University	▶	1274	3861	1289	5203
23	2707	Borys Grinchenko Kyiv (Kiev) University	▶	1844	1565	4529	5203
24	2861	(1) National University of Kyiv Mohyla Academy	▶	6060	2277	1602	5203
25	3060	Odessa State Polytechnic University	▶	5805	4586	1148	4240
26	3181	Odessa National Academy of Law	▶	4736	4351	888	5203

Рис. 1. Вебметричний рейтинг університетів України за січень 2013 р.

Аналіз видимості сайту (**Visibility**) здійснюється сервісом MajesticSEO. У методиці Webometrics не зазначено, які саме пошукові системи беруть участь в оцінюванні, тому перевірити кількість доменів (Referring domains) дуже важко, а кількість зовнішніх посилань (Backlinks) можливе за допомогою запитів Google [9].

Порівняємо показники порталу Київського університету імені Бориса Грінченка (КУБГ) за січень і липень 2013 року. У рейтингу за липень 2013 р. (рис. 2) погіршились позиції видимості сайту, понизившись з 1565 місця на 2622 у світовому рейтингу.

ranking	World Rank ▲	University	Det.	Presence Rank*	Impact Rank*	Openness Rank*	Excellence Rank*
1	838	National Taras Shevchenko University of Kyiv (Kiev)	99	398	806	181	1470
2	1006	National Technical University of Ukraine Kyiv (Kiev) Polytechnic Institute / Національний технічний університет України Київський політехнічний інститут	99	1146	338	692	3037
3	1876	Kharkov National University VN Karazin / Харківський національний університет В Н Каразіна	99	1215	2642	1088	1999
4	2019	National Pedagogical University MP Dragomanova	99	43	772	604	5080
5	2180	National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine (National Agricultural University) / Національний Університет біоресурсів і природокористування України	99	603	920	684	5080
6	2447	Carpathian National University Vasyl Stefanyk	99	4070	1028	4496	5080
7	2485	(1) Ivan Franko National University of Lviv / Львівський національний університет Івана Франка	99	4619	3624	1432	2303
8	2532	Donetsk National Technical University	99	1818	1612	1005	4440
9	2560	Taurida National V I Vernadsky University / Таврический Национальный Университет В И Вернадского	99	1008	2895	1381	3037
10	2743	National Technical University Kharkov Polytechnical Institute / Национальный технический университет Харьковский политехнический институт	99	1020	3994	1233	2620
11	2752	Sumy State University	99	849	3032	499	3377
19	3437	Vinnitsa National Technical University	99	6968	2139	2387	5080
20	3592	Berezhansky Agrotechnical Institute	99	5634	2195	12757	5080
21	3636	East Ukrainian National University / Східноукраїнський національний університет В Дала	99	2874	2488	3149	5080
22	3727	Borys Grinchenko Kyiv (Kiev) University / Київський Університет імені Бориса Грінченка	99	2350	2622	4009	5080
23	3817	(3) Kyiv National University Trade and Economics Chernivtsi Trade and Economic Institute	99	2499	2587	9707	5080
24	3853	Kirovograd State Pedagogical University / Кіровоградський державний педагогічний університет В Винниченка	99	5030	2640	7207	5080

Рис. 2. Вебометричний рейтинг університетів України за липень 2013 р.

Оскільки показник **Visibility** дуже вагомий (50 %), то якщо серйозно зайнятися просуванням порталу, то можна істотно поліпшити рейтинг КУБГ у Webometrics . Не слід забувати, що враховується не тільки кількість зовнішніх посилань, але й авторитетність ресурсу, з якого береться посилання. Збільшення числа зовнішніх посилань на портал пов'язано з наявністю англійської версії порталів. За рекомендаціями Webometrics англійська версія сайту повинна містити мінімум 30 % україномовної версії, тому важливо не тільки перекладати інформаційні тексти основних підрозділів на англійську мову, а й актуалізувати її і стимулювати англійські публікації співробітників університету. Не тільки головна сторінка й основні розділи сайту мають бути на англійській мові, а й розділи порталу, які присвячені дослідницькій роботі й науковим публікаціям. На даний час англійською мовою є тільки основний сайт КУБГ, а сайти підрозділів університету відсутні.

Критерій оцінювання **висока якість (Excellence)** рейтингу за кількістю публікацій (**Scholar**) аналізується по Google Scholar (за кількістю індексованих україномовних і англomовних публікацій), але враховуючи інформацію про кількість наукових статей, доповідей та тез із конференцій наукометричного порталу SCImago [10] (проводить аналіз на основі бази даних Scopus [6]).

За результатами Webometrics 2013 року видно, що порівняно із січнем (5203 місце) було підвищено рейтинг КУБГ в липні до 5080 місця. Даний показник може бути підвищений за допомогою збільшення публікацій співробітників університету. Під час розрахунку вебoметричного рейтингу враховуються не тільки наукові публікації в журналах, а й будь-який науковий контент, у тому числі і доповіді на наукових конференціях.

Портал КУБГ займає в рейтингу за параметром (**Size**) в липні 2013 року 2350 місце, втративши порівняно із січнем 506 позицій.

А в рейтингу за кількістю проіндексованих прикріплених файлів (**Rich Files**) піднялися на 520 позицій (4009 місце) порівняно із січнем 2013 року (4529 місце). Цей рейтинг оцінює кількість приєднаних файлів, проіндексованих пошуковою системою Google. Відкриття публічного доступу до сховища цінних матеріалів, а саме наукових і навчально-методичних включає генерацію посилань на приєднані файли. Один із найважливіших форматів файлів є pdf, але його потрібно створювати не як малюнок, а як файл з дозволеним пошуком за словами, щоб Google міг його проіндексувати. Для врахування індексації файлів у рейтингу Webometrics ranking of world's universities критерію Google Rich Files необхідно, щоб посилання явно містило формат файлу (тобто розширення файлу має містити .pdf, .doc, .docx, .ppt, .pptx, .ps). Ще слід знати, що Google виконує індексацію файлів не відразу, а близько 100 файлів у день. Тому всі виправлення помилок у генерації посилань не дають миттєвого результату, тобто значного збільшення кількості проіндексованих файлів. Потрібен деякий час для того, щоб вага порталу за даним критерієм збільшилася.

Портал КУБГ у рейтингу в Україні на липень 2013 року піднявся з 23 місця на 22. Зниження окремих показників може бути зв'язано зі зміною доменної адреси університету, оскільки на момент складання липневого рейтингу частина файлів переносилася з однієї адреси на іншу. Але це тільки одна з можливих причин і наскільки сильно вона вплинула на загальний рейтинг визначити не можливо, не маючи точних вимірювань Webometrics.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Для підвищення рейтингу ВНЗ в Інтернет-просторі, необхідно дотримуватися загальних рекомендацій.

- 1) Для підвищення критерію видимості порталу (Visibility):
  - систематизація роботи структурних підрозділів університету для поліпшення інформаційної відкритості. Кожну зі сторінок порталу необхідно наповнювати максимальною кількістю файлів, у яких містяться наукові статті, розробки, корисні й доступні підручники за певною тематикою. Файли потрібно розміщувати у форматах .pdf, .ps, .doc, .docx, .ppt, .pptx, також необхідно до кожного з них додати детальний опис, щоб інтерфейс порталу був максимально простим і зрозумілим для недосвідченого користувача;
  - збільшити видимість університету в соціальних мережах «В контакті», «Facebook». Необхідно виконувати синхронізацію новин, вести блоги і діалоги університету;

- Web-сторінки порталу мають бути динамічними, стимулювати для спілкування студентів, науковців, співробітників університету і звичайних користувачів. Необхідно розміщувати посилання не тільки на головну сторінку, а й на внутрішні, але краще віддавати перевагу відомим, авторитетним форумам. Посилання, розміщені на «недостовірних» сайтах, Webometrics не враховує. Бажано контролювати наявність поставлених посилань і за можливості не допускати їх зняття. Але потрібно пам'ятати, що великою кількістю зовнішніх посилань можна все зіпсувати, їх треба розміщувати так, щоб користувачу якомога зручніше було користуватись сайтом;
  - для підвищення рейтингу ВНЗ необхідно мати достатню кількість англійських сторінок, а також презентації порталу на міжнародних конференціях, семінарах;
  - реєструвати портал університету в каталогах світу, але віддавати перевагу тематичним.
- 2) Для підвищення критерію публікацій (Scholar):
- у Webometrics ranking of world's universities приділяється велика увага тезам виступу на семінарі, конференції, тому їх необхідно розміщувати з відповідною тематикою на Web-сайті ВНЗ;
  - стимулювати публікації працівників університету в міжнародних журналах (Scopus [11], Elsevier [12]);
  - відкриті наукові публікації співробітників університету дозволяють підвищити показники даного критерію.
- 3) Для підвищення критерію кількості проіндексованих сторінок (Size):
- збільшення сторінок порталу університету (кафедр, проектів, напрямків діяльності), що містять контент, також розробка їх англійської версії.
- 4) Для підвищення критерію кількості проіндексованих прикріплених файлів (Rich Files):
- посилання на файли порталу обов'язково мають містити розширення відповідного формату файлу (.pdf, .doc, .docx, .ppt, .pptx, .ps). До Rich files також можна віднести файли, які містять нормативну інформацію (регламенти, положення, інструкції, керівництва та інші документи університету);
  - забезпечити відкритий доступ до навчально-методичних матеріалів університету (навчальні посібники, навчальні програми, відкриті презентації до лекцій, додаткові матеріали);
  - забезпечити відкритий доступ до наукових публікацій співробітників (статті, монографії, доповіді, дисертації). Бажано щоб публікації містили не тільки опис, але й прикріплені файли з науковою роботою у форматі .pdf, .doc, .docx;
  - забезпечити додавання сторінок і публікацій у відкритому доступі, прикріплених матеріалів будь-яких конференцій чи семінарів, які проводяться в університеті.

Отже, на липень 2013 р. Київський університет імені Бориса Грінченка в Webometrics ranking of world's universities ВНЗ України займає 22 місце і входить до перших 30 позицій рейтингу, у світі це 3727 місце, і це не має задовольняти, а ні адміністрацію, а ні співробітників ВНЗ.

3.1. Перспективи подальших досліджень.

Науково-дослідна лабораторія інформатизації освіти Київського університету імені Бориса Грінченка планує працювати над такими питаннями:

- систематизація роботи структурних підрозділів університету для поліпшення інформаційної відкритості;
- збільшення видимості університету в соціальних мережах «В контактї», «Facebook»;
- розроблення web-сторінок порталу так, щоб вони були динамічними і стимулювали до спілкування студентів, науковців, співробітників університету та звичайних користувачів;
- створення англійських версій сайтів структурних підрозділів університету;
- стимулювання публікацій працівників університету в міжнародних журналах;
- забезпечення відкритого доступу до навчально-методичних матеріалів і наукових публікацій співробітників.

Портали підрозділів необхідно органічно вписувати в їх роботу (навчальну, навчально-методичну, наукову, соціально-гуманітарну).

Підвищення рейтингу Webometrics — це виконання комплексу робіт і, насамперед, це розуміння, що портал ВНЗ — обличчя будь-якого навчального закладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ranking Web of Universities [сайт] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.webometrics.info>.
2. Academic Ranking of World Universities [сайт] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.shanghairanking.com>.
3. Methodology|Ranking Web of Universities [текст] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.webometrics.info/en/Methodology>.
4. Рейтинг Університету [текст] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://kubg.edu.ua/resursi/webometrics/reitynh-universytetu.html>.
5. Ukraine|Ranking Web of Universities [текст] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.webometrics.info/en/Europe/Ukraine>.
6. Соловяненко Д. В. Політика індексації видань у наукометричних базах даних Web of Science та SciVerse Scopus [Електронний ресурс] / Д. В. Соловяненко // Бібліотечний вісник. — 2012. — № 1. — С. 6–21. — Режим доступу до журн. : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Bib_visnyk/2012-1/02.pdf.
7. Франчук В. М. Ступінь представлення ВНЗ в глобальній мережі Інтернет [Електронний ресурс] / В. М. Франчук // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання : збірник наукових праць. — К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. — № 13 (20). — С. 66–72. — Режим доступу до журн. : http://www.vfranchuk.npu.edu.ua/images/files/statty/36_Webportal.pdf.
8. Ільченко М. Ю. Національний технічний університет України «КПІ» у світовому Web-рейтингу [Електронний ресурс] / М. Ю. Ільченко, О. П. Цурін, Н. О. Цуріна // Київський політехнік. — 2009. — № 4. — Режим доступу до статті : <http://webometr.kpi.ua/node/1>.
9. Majesticseo [сайт] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.majesticseo.com>.
10. Scimago Institutions Rankings [сайт] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.scimagoir.com>.
11. Scopus [сайт] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.scopus.com>.
12. Elsevier [сайт] [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.elsevier.com>.

Матеріал надійшов до редакції 24.10.2013 р.

ОСНОВНЫЕ КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ВЕБОМЕТРИЧЕСКОГО РЕЙТИНГА УНИВЕРСИТЕТОВ МИРА

Тютюнник Анастасия Владимировна

методист научно-исследовательской лаборатории информатизации образования
Киевский университет имени Бориса Гринченко, г. Киев, Украина
a.tiutiunnyk@kubg.edu.ua

Грицеляк Богдан Игоревич

заместитель заведующего научно-исследовательской лаборатории информатизации образования
Киевский университет имени Бориса Гринченко, г. Киев, Украина
b.hrytseliak@kubg.edu.ua

Аннотация. Одним из главных направлений деятельности высшего учебного заведения является использование информационно-коммуникационных технологий в образовании. В этой статье представлены общие сведения о международном рейтинге оценки веб-деятельности университетов — Webometrics ranking of world's universities. Осуществлен детальный обзор критериев оценки рейтинга научной активности высших учебных заведений в Интернет-среде Webometrics. Проведен анализ места Киевского университета имени Бориса Гринченко в вебометрическом рейтинге университетов Украины и мира. Приведены рекомендации по повышению рейтинга высшего учебного заведения в веб-среде.

Ключевые слова: Webometrics; рейтинг вузов; вебометрический рейтинг; веб-среда; сайты вузов; КУБГ.

MAIN CRITERIA AND INDICATORS OF WEBOMETRICS RANKING OF WORLD'S UNIVERSITIES

Anastasiia V. Tiutiunnyk

methodologist of the scientific research laboratory of informatization of education
Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine
a.tiutiunnyk@kubg.edu.ua

Bohdan I. Hrytseliak

Deputy Director of the scientific research laboratory of informatization of education
Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine
b.hrytseliak@kubg.edu.ua

Abstract. One of the main activities of the university is the use of information and communication technologies in education. This article presents an overview of the international ratings of the web of the universities — Webometrics ranking of world's universities. The detailed review of the rating criteria to evaluate the scientific activity of universities in the Webometrics Internet environment; the analysis of the place of Borys Grinchenko Kyiv University in Webometrics ranking of the universities of Ukraine and the world, as well as recommendations to improve the ranking of the university in the Web environment are presented.

Keywords: Webometrics; Universities ranking; Webometrics ranking; Web environment; University's sites; KUBG.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Ranking Web of Universities [site] [online]. — Available from : <http://www.webometrics.info>. (in English)
2. Academic Ranking of World Universities [site] [online]. — Available from : <http://www.shanghairanking.com>. (in English)

3. Methodology|Ranking Web of Universities [text] [online]. — Available from : <http://www.webometrics.info/en/Methodology>. (in English)
4. University ranking [text] [online]. — Available from : <http://kubg.edu.ua/resursi/webometrics/reitynh-universitytetu.html>. (in Ukrainian)
5. Ukraine|Ranking Web of Universities [text] [online]. — Available from : <http://www.webometrics.info/en/Europe/Ukraine>. (in English)
6. Solovianenko D. V. Politics indexed publications in scientometric databases Web of Science and SciVerse Scopus [online] / D. V. Solovianenko // *Bibliotechnyj visnyk*. — 2012. — № 1. — С. 6–21. — Available from : http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Bib_visnyk/2012-1/02.pdf. (in Ukrainian)
7. Franchuk V. M. The degree of the representation of universities in the global Internet [online] / V. M. Franchuk // *Naukovyj chasopys NPU imeni M. P. Draghomanova. Serija № 2. Komp'juterno-orijentovani systemy navchannja: Zbirnyk naukovykh pracj*. — K. : NPU imeni M. P. Draghomanova. — 2012. — №1 3 (20). — С. 66–72. — Available from : http://www.vfranchuk.npu.edu.ua/images/files/statty/36_Webportal.pdf. (in Ukrainian)
8. Ilchenko M. Yu. National Technical University of Ukraine "KPI" in the global Web-ranking [online] / M. Yu. Ilchenko, O. P. Tsurin, N. O. Tsurina // *Kyjivsjkyj politehnik*. — 2009. — № 4. — Available from : <http://webometr.kpi.ua/node/1>.
9. Majesticseo [site] [online]. — Available from : <http://www.majesticseo.com>. (in English)
10. Scimago Institutions Rankings [site] [online]. — Available from : <http://www.scimagoir.com>. (in English)
11. Scopus [site] [online]. — Available from : <http://www.scopus.com>. (in English)
12. Elsevier [site] [online]. — Available from : <http://www.elsevier.com>. (in English)